

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 491/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. H., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. T., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 613/11 a jej listom zo 7. septembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2011 doručená sťažnosť Ing. J. H., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 613/11 a jej listom zo 7. septembra 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalovaným v súdnom spore o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, v ktorom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 4 Co 11/2009-212 zo 16. decembra 2010 potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14 C 126/2004-169 z 21. októbra 2008, ktorým bolo žalobe vyhovené.

Pretože sa sťažovateľ domnieval, že označené rozhodnutia všeobecných súdov spočívali v nesprávnom právnom posúdení veci, podal generálnej prokuratúre podnet na podanie mimoriadneho dovolania s odôvodnením, že všeobecné súdy v konaní neskúmali, či žalobca preukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy, pritom nepreukázanie existencie naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacieho návrhu. Ako sťažovateľ tvrdí, *„konajúce súdy rozhodli o určení, či tu právny vzťah je alebo nie je v rozpore s ustanovením § 80 pís. c) OSP, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal naliehavý právny záujem na určení práva“*.

Podnet sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania vybavil prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 55/11 tak, že ho 8. júna 2011 odložil, pretože sa s tvrdeniami sťažovateľa nestotožnil.

So spôsobom vybavenia podnetu sťažovateľ nesúhlasil, preto 17. júna 2011 podal *„Podnet na podanie mimoriadneho dovolania – opakovaný podnet“*, ktorý prokurátor generálnej prokuratúry odmietol s tým, že nebol naplnený zákonný predpoklad spočívajúci v tom, že podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov sťažovateľa, pretože napádané rozhodnutia všeobecných súdov boli v tom čase nevykonateľné. Zároveň prokurátor generálnej prokuratúry oznámil, že ďalší podnet sťažovateľa bude vybavený len v prípade, ak bude obsahovať nové skutočnosti.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa sťažovateľ stal účastníkom (na strane odporcu) v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 6 C 117/2011, v ktorom sa žalobca (M. S.) na základe dotknutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu domáhal od sťažovateľa a spol. zaplata sumy 241 200 €, sťažovateľ 11. augusta 2011

podaním označeným ako „*Podnet na podanie mimoriadneho dovolania – opakovaný podnet*“ opätovne navrhol generálnej prokuratúre, aby podala mimoriadne dovolanie, pretože aj podmienka, že podanie mimoriadneho dovolania si vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov sťažovateľa, je týmto splnená.

Tento opakovaný podnet prokurátor generálnej prokuratúry listom č. k. VI/2 Pz 613-5 zo 7. septembra 2011 odložil bez prijatia prokurátorského opatrenia.

Podľa názoru sťažovateľa generálna prokuratúra postupom pri vybavení jeho podnetu z 11. augusta 2011 porušila jeho základné právo na inú ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a toto svoje presvedčenie odôvodnil takto:

„Z vyjadrenia toho istého prokurátora Generálnej prokuratúry SR, ktorý o novom opakovanom podnete rozhodoval v konaní pod sp. zn. VI/2 Pz 613P11-5 vyplýva, že tento podnet opätovne posudzoval podľa § 34 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, t. j. neposudzoval skutočnosti v ňom uvedené, ale len preskúmaval zákonnosť vybavenia predošlých podnetom podľa § 34 ods. 1 Zákona o prokuratúre. To znamená, že sa vôbec nezaoberal novými skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uviedol v tomto ďalšom opakovanom podnete. Sťažovateľ má dokonca pochybnosť, či tento ďalší opakovaný podnet daný prokurátor Generálnej prokuratúry SR vôbec čítal, keďže v oznámení o jeho vybavení sa vôbec nevysporiadal s novými skutočnosťami, ktoré sťažovateľ v tomto podnete uviedol.

Sťažovateľ v poslednom opakovanom podnete uviedol nové skutočnosti, ktoré naplňajú aj posledný predpoklad, a to že podanie mimoriadneho dovolania si vyžaduje ochrana práv a chránených záujmov žalovaného 3/. Sťažovateľ totiž poukazoval na nové skutočnosti, ktoré vyplynuli z konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6 C/117/2011 v právnej veci žalobcu: M. S. proti žalovaným: 1. J. H. a spol. o zaplatenie 241.200 € s príslušenstvom. Novou skutočnosťou je práve toto konanie, ktoré napriek tom, že je vykonávané na podklade nesprávnych rozsudkov Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4 Co/11/2009-212 zo dňa 16. 12. 2010 a Okresného súdu Košice II sp. zn. 14C/126/2004-169 zo dňa 21. 10. 2008, môže devastujúcim spôsobom ohroziť sťažovateľa, ktorý sa v tejto situácii ocitol úplne nevinne. Podanie mimoriadneho dovolania si vyžaduje ochrana práv a chránených záujmov sťažovateľa, nakoľko prípadnou nečinnosťou Generálnej

prokuratúry v súbehu s procesným úspechom žalobcu v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6 C/117/2011 môže dôjsť na strane sťažovateľa k obrovskej škode.

Sťažovateľ poukazuje na to, že prokurátor vybavoval podnet v konaní sp. zn. VI/2 Pz 613/11-5 len podľa § 34 ods. 1 Zákona o prokuratúre a tým sa absolútne nevysporiadal s uvedenými novými skutočnosťami, najmä s vyššie uvedeným konaním vedeným na Okresnom súde Humenné. Prokurátor len stroho opakuje to isté, čo celkovo vyznieva, akoby opakovaný podnet ani nečítal, napriek skutočnosti, že mu táto povinnosť vyplýva zo Zákona o prokuratúre...

Na základe... uvedených tvrdení... je zrejmé, že prokurátor Generálnej prokuratúry konal nezákonne, nakoľko napriek tomu, že opakovaný podnet obsahoval nové skutočnosti, neposunul ho nadriadenému prokurátorovi, nezaoberal sa novými skutočnosťami a bez akéhokoľvek vysporiadania sa s tvrdeniami sťažovateľa podnet odložil, hoci na podanie mimoriadneho dovolania boli splnené všetky zákonom požadované náležitosti.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo vybavení podnetu pod sp. zn. VI/2 Pz 613/11-5 zo dňa 07. 09. 2011 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje vybavenie podnetu Generálnym prokurátorom Slovenskej republiky sp. zn. VI/2 Pz 613/11-5 zo dňa 07. 09. 2011 a vracia mu vec na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- €.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy tohto konania vo výške 261,82 € na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je skúmanie, či postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 613/11 a jej listom zo 7. septembra 2011 došlo

k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

1. V prvom rade ústavný súd konštatuje, že aj keď sťažnosť sťažovateľa smeruje proti spôsobu vybavenia jeho ďalšieho opakovaného podnetu (namietaný postup generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 613/11), podstatným je, že generálna prokuratúra nevyhovela jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že na vyhovenie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nie je právny nárok, t. j. právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho akceptovanie a generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť.

Aj vo svojej rozhodovacej činnosti už ústavný súd vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03). Z toho dôvodu generálny prokurátor nemôže odložením podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, t. j. jeho neakceptovaním, spôsobiť porušenie základných práv sťažovateľa (napr. II. ÚS 14/04).

Rovnako stabilnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, že súčasťou žiadneho zo základných práv (podľa ústavy alebo medzinárodnej zmluvy) nie je aj povinnosť orgánu štátu podať mimoriadny opravný prostriedok na základe návrhu podnecovateľa (m. m. II. ÚS 168/03).

Predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení možno bez akýchkoľvek pochybností vyvodiť, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie patrí iba

generálnemu prokurátorovi. Citovaná právna norma neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Voľná úvaha generálneho prokurátora o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie, je vylúčená iba v prípade, že zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené.

V prípade podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nemôže však ísť o právo sťažovateľa, ktorého využitie by bolo možné zahrnúť pod ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa ktorého, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V namietanom prípade generálna prokuratúra oznámila sťažovateľovi listom zo 7. septembra 2011, že *„preskúmala podľa § 34 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre zákonnosť vybavenia... pôvodného ako aj opakovaného podnetu, pričom skutočnosti odôvodňujúce prijatie iného právneho názoru, ako... bol oznámený listom... zo 14. júla 2011 č. VI/2 Pz 472/11-7 zistené neboli“*, preto jeho podnet odložila. Tým bol podľa názoru ústavného súdu podnet sťažovateľa vybavený, čo v okolnostiach prípadu vylučuje akúkoľvek príčinnú súvislosť medzi postupom generálnej prokuratúry a namietaným porušením práv sťažovateľa, resp. zistenie takej možnosti porušenia jeho práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z tohto pohľadu je sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnenou, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na inú ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že prokurátor generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho ďalšieho opakovaného podnetu z 11. augusta 2011 *„konal nezákonne“*, pretože *„opakovaný podnet... neposunul... nadriadenému prokurátorovi, nezaoberal sa novými skutočnosťami a bez... vysporiadania sa s tvrdeniami sťažovateľa podnet odložil“*, ústavný súd zastáva názor, že tieto skutočnosti sťažovateľ (tak ako ich namietal pred ústavným

súdom) mohol a mal predovšetkým namietať ďalším opakovaným podnetom adresovaným generálnemu prokurátorovi.

Ústavný súd zotráva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že každý sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, IV. ÚS 126/07).

Vyčerpanie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05, IV. ÚS 126/07).

Sťažovateľ svoje námietky vo vzťahu k postupu prokurátora generálnej prokuratúry prvýkrát predstrel až v sťažnosti podanej ústavnému súdu, pritom nevyčerpal možnosť podania ďalšieho opakovaného podnetu, ktorého predmetom by boli práve otázky tvoriace predmet sťažnosti pred ústavným súdom.

Ako vyplýva z obsahu sťažnosti a jej príloh, sťažovateľ vo svojej veci podal generálnej prokuratúre „*Podnet na podanie mimoriadneho dovolania*“ zo 4. februára 2011, ktorý prokurátor krajskej prokuratúry 8. júna 2011 odložil. Proti tomuto „vybaveniu“ podal sťažovateľ „*Podnet na podanie mimoriadneho dovolania – opakovaný podnet*“ zo 17. júna 2011, ktorý bol generálnou prokuratúrou 14. júla 2011 takisto odložený. Napokon sťažovateľ aj proti tomuto odloženiu podal „*Podnet na podanie mimoriadneho dovolania – opakovaný podnet*“ z 11. augusta 2011, ktorý generálna prokuratúra vybavila 7. septembra 2011 (sťažnosťou napádaný list) znovu odložením.

Z tohto prehľadu by sa mohlo zdať, že sťažovateľ vyčerpal všetky právne prostriedky nápravy, ktoré mu zákon na ochranu jeho základného práva účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený. Ustanovenie § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) hovorí, že ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje

nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Ústavný súd zastáva názor, že „novými skutočnosťami“ môžu byť práve skutočnosti, ktoré sťažovateľ uvádza v sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv zaručených ústavou postupom prokurátora generálnej prokuratúry, zakladá právomoc generálneho prokurátora [§ 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre], čo vylučuje, aby o nej rozhodoval ústavný súd.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tomto poňatí považuje za neprípustnú v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, neprichádzalo do úvahy rozhodovanie o ďalších požiadavkách sťažovateľa, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2011